

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

Zmozsna Goszpá Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

Redítel: **BASSA IVAN** plebános vu Bogojini.

Vszebina.

[bi]: Miloscse szi puna	161
Disc.: Lepota preszv. Szrcá	164
Po Ant Obl. z B.: Krscesánszka mati	170
R. J. Drága deca poszlúsajte	175
P.: Szv. Anton Padovánszki	180
R. J.: Szlovenszkim sztarisom	185
—: Szv. Ciril i Metod.	189

Drobis

Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k meni, vu stamparijo nikaj!

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki meszec.

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli, naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga kl(szamosztanaostr) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

REDITEL :

BASSA IVAN

PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Elizabeta je z velikim postüvanjom sla pred bl. D. Marijo, z szresnim pozdravljenjon jo je pozdrávlala, z dikov ino zvisávanjom jo je goriprijéla ; ali Marija je vszo diko ino zvisávanje nazáj obrnola vesaszi na Bogá,

szrce njéno sze je vu szvétoj zahválnosti veszelilo bo-
zsemi dári.

Cela njéna peszem je ne drūgo, kak edna hvála,
ka je zmoszen Bog „sze zgliedno na poniznoszt szvoje
szlūzsbenice.“

Goszpodne Bozse! Moj milosztiven i neszkoncsano
dobrotiven Bog, ki sziz z tak vnogimi dobrotami szkázao
tvojo lūbav meni. Tebi aldūjém z mojav szlabov hválov
vszo ono hválo, stero je noszila. bl. D. Marija vu szrei
szvojem, poszebno pa ono, stero je csūtila te; kda je
Oszébetó pohodila.

Ona je zselela te, naj bi sze vsza sztvorjenja zdrū-
zsila z njov vu nájvéksoj zahválnoszti ino z njov zjedín-
jena bi dicsila, hválila ino blagoszlávlala Tebé za vsze
miloscse, z sterimi sziz nasz obdelo, poszebno pa za to
miloscso, ka sziz nam jedinoga Szina poszlaó, naj sze ne
zgūbimo.

Jasz, Goszpodne, dalecs hodim od ete zahválnoszti.
Csi sze na mené zglédnes po tvoji vnogi dobrotaj, ne
náides vu meni, szamo nezahválnoszt za vnoge dobrote
tvoje!

Ti mi dás vsza dobra, jasz sze pa lūdem zahvalūjem
za njá. Csi mi moja dela dobro idejo, szvojoj rázumnoszti
i prilicsnoszti sze veszelim.

Pa ka szam jasz vu szebi, ka je vu meni od mené,
csi sziz szvojo prihodno vekivecsnoszt premislávam? Kak
malo szam miszlo na to, ka bi ti hválo dao za vsze
tvoje pomocsi, stero sziz mi vu iszkanji zvelicsanja szvo-
jega dozday podelo!

Vidim, ka szam szám od szebé nikaj ino tūdi ne
bode z mené nikaj, csi me Ti, Goszpodne, zavrzsés. Csi
je kaj vu meni, ka sze Tebi dopádne, to je Tvoj dár,
to od Tebe mam brezi Tebe je tūdi hitro zgūbim.

Isztina je, z szvojav volov, z szlobodnov volov szlū-

zsim Tebi, da pa Ti szi, ki mi dás volo zacsnoti ino dokoncsati moja dobra dela.

Záto szam szíromák jasz szám pa ka bi bilo z mené, csi bi Ti zavrgéo mené ino odsztavo? Kama, na kakse bozsne ino nevarne poti bi zapelali mené moji bozsni nágibi!

Záto je ne mogocse, ne szme sze zgoditi, ka bi jasz pozábo mojo szlaboszt, ne szmem zaműditi dúzsne hvále, stero szam Tebi dúzsen za Tvoje vnoge miloscse.

To dvoje: szpomin szvoje lasztivne szlaboszt ino csűtenje zahválnoszti proti Bogi me je mogocse potolázsiti ino mi vűpanje dati k vecsnomi zvelicsanji.

Vidim, csi szi od toga premislávam, v kakso nevarnoscso bi sze podao, csi bi sze szpozábo z bozse dobrotivnoszti ino bi sze po nezahválnoszti i nevernoszti nevrednoga vesino bozse miloscse.

Bojstvo i natura Bogá je lűbézen, vu steroj je notri lűbézen do szvojega sztvorjenje, za to ne bole grde grehote vu sztvorjenoj sztvári, kak je nezahválnoszt. Szkoro ne greha, steri bi tak sztavo za csloveka vretino bozse szmilenoszti ino szmilenja, kak nezahválnoszt.

Goszpodne! Jezerokrát szam szi zaszlűzso, ka bi mi Ti vzéo tvojo miloszti voszt i szmilenja, pa szi ti toga li ne vesino, nego szi z obilnosztjov tvoje dobrotivnoszti steo mené szebi pridobiti.

Mocsno Ti obeksam, ka Ti vecs ne bom proti sztao — nikdar vecs! Tvoj scsem biti vszakojacski, vu vszo formo. Kak jasz szamo od Tebe i po Tebi zsvém, tak tűdi scsém szamo tebi i za Tebe zsveti.

Daj mi k tomi mocsnومي nakenenji tvojo szvéo miloscso! Posli mi na pomocs zmoszno obrambo bl. D. Marije, naj ne henjam gori vecs nikdár Tvojo szmilenoszt prosziti pa sze Tebi za njo zahváliti tak, kak moje potrebsine i tvoje pomocsi nikdár ne konca ne kraja. Tak naj bode.

(bi.)

Nezmerna lepota preszv. Szrcá Jezusovoga.

Doszta preszunlivoga i velicsasznoga je vido szv. János v Jezusovom zsvljenji; vido ga je po vrh morszkih valo hoditi, vetrom zapovedávati, vido ga je mrtve k zsvljenji zbüditi i brez racsuna drügi csüd delati, vido ga je celo na gori Tábor szpremenjenoga v taksem bliscsi, da je ne vüpaó oká vnjega opreti: venda sze mi vidi, da ga nigdar niksa recs ne tak globoko v szrcé genola i pretreszla, kak prebodjenje bozsega Szrá na Golgoti. Kaksa nepopiszлива groza ga je szpreletela, gda je vido, kak je voják zgrabo osztro szpico, jo namero milomi zse mrtvomi Jezusi zdráven v Szrcé i jo sztaksov szilov zabodno, da je zacsnola krv i voda tecsti. Oh kak zsivo njemi je zdaj pred ocsi sztopilo vsze velicsánsztvo, ki ga je pri Jezusi tri leta meo priliko glédati, tú je vido vszo „diko puno miloszti i pravice.“ Vej rávno szmrtna vöra je tiszti hip, ka nam naj bole v zsivo ponovi szpomin vsze lepote i blagovitoszti, ki jo je melo szrcé pokojnoga. I pri szv. Jánosi, ki je v zsvljenji Jezusa tak lübo, ne moglo biti inacsi. Teda

sze nam pa ne csüditi, da szí je rávno té pogléd bole v szrcé i v szpomin vtiszno kak vszaki drügi i zakaj rávno tü vu szvojem pripovedávanji tak pomenlivo prisztavla: „tisztí, kí je vido, je szvedocso“.

Preszelimo sze v dühi scse mi na Kalvarijsó i poglednimo prav blüzi Jezusovo prebodjeno Szrcé. I da ga homo bole razmeli, zglednimo sze z ednim sztoga presztrastnoga kraja nezaj i naprej — na Jezusovo zsvljenje.

Naj prvle nezáj. Tam vidimo v betlehemszkich jaszlicaj v hladnoj i vlaznoj stalici lezsecse malo Detece. Pred njim klecsita Marija i szv. Jozsef; kak dva szerafina ga molita vsza zamuknjena. Naszkori pridejo scse pasztérje — poglejte jih, kak pobozsno pokleknejo i molijo! Prikázse sze nebeszki sereg angelov — poszlüsajte, kak velicsasztvo szpévlejo bozsemi Deteti diko i szlavo! — Oh nebeszki dühovi! le szpevlite njemi bozso dikó i szlavo, i vszi pravicsni zemlani! klecsécs ga molite, ar to Dete je bozsi Szin, kí ma zsvljenje szam iz szebe. „Kak ma naimre Ocsa zsvljenje szam v szebi, tak je tüdi Szini dao meti zsvljenje v szamom szebi“ (Jan. 5, 26.). Teda je mládo szrcsece premiloga, Deteta v jaszlicaj — bozse. Szrce Jezusovo!

Nikelko dni potom vidimo nad hizsov, ge prebivle szvéta drüzsina, szvetlo zvezdo i notri sztopijo szveti modri, trije bogati mozsje, bogolubni králi od Jutrovega. Glejte jih, kak sztermijo i szpostüvanjom klecsécs molijo novo rodjenoga krála zsidoszskoga, steroga je zse dávnó prorok Izaijas napovedováje imenüvao „Precsüdnoga, Mocsnoga Boga“. O bláge düse iz dalnji ajdovszki dezsél, le molite i klecsécs dicsite bozse Dete; bogato ga obdarüjte sz csisztim zlátom vej je kráo vszeh králov; darüjte njemi disécsa kadila, vej je pravi zsvi Bog, szvoriteo ne szamo tiszte zvézde, kí je vasz sze pripelala, líki vszeh sztvári nebész i zemlé; dajte njemi mire vdár, vej je to Dete, resenik szveta, zvelicsiteo! — I szrce toga velikoga

krála, mogocsnoga szvoritela i bozsega odküpitela je — bozse Szrcé Jezusovo !

Za dvanájszet let je Jezus odraszeo i posztao prekraszen mladénc ; poglednimo ga med szivo vlásznimi vucsenjáki v jeruzsalemskoj cérkvi i poszlúsajmo, kak sze csüdivajo njegovim modrim odgovorom. Le csüdivajte sze vi zemelszki modrijáni, njegova vucsenoszt je iz nebész, je bozsa vucsenoszt i cérkev, kak szam právi, je hizsa njegovoga Oco, ár je Szin bozsi : i zato je tüdi njegovo mladenisko szrcé — bozse Szrcé Jezusovo.

Na zadnje pride csasz, da ocsiveszno med lüdi sztopi. Njegova prva pot je k Jordáni, ge je szv. Ivan pokoro oznantüvao i krscsávao. Po zvünésnje ne kázse nikse imenitnoszti i bliscsa, liki v neizmernoj poniznoszti sze gresnikom pridrüzi ár sze dá Ivani krsztíti. Ali poszlúsajte szv. Ivana, ki glaszno od njega szvedocsi : „Ovo ágnec bozsi, steri odjémle grehe szveta“ i csüjte glász nebeszkoga Oco : „To je moj preblübléni Szin, nad sterim mám dopadjenje.“ I szrcé Szina nebeszkoga Oco, szrcé bozsega ágneca — je bozse Szrcé Jezusovo.

Poglednimo scse nikelko okoli po zsidoszkoj dezseli tiszte kraje, ge je Jezus tri leta hodo i vcsio i csüdeo delao. Gore i doline, morje püsztina, meszta i vézsi, i jeruzsalem.szka cérkev i szhodnice ; vsze nam szvedocsi, kak velicsasztno je njegovo szrcé. Gda je szpregovoro sze je vsze csüdivalo njegovim návukom ; „zakaj njegovo govorenje je bilo puno oblaszti ar je szégalo globoko v szrcá, vcsio je tak kak tiszti ki ma oblászt i ne kak pizacsje (Mat 13, 14, 7, 29, Luk. 4. 31.) Gda szo pizsmo znánci i farizeusje v Jeruzsalem szluge poszlali nad Jezusa, da bi ga zgrabili, szo sze te vszi zavzéti nezáj povrnoli i na pitanje : Zakaj ga nészte sze prignali ? „szo na kráci odgovorili :“ Scse nigdár nieden cslovek ne tak govoro, kak té (Jan. 7. 46.) Le edna recs je bila zadoszta da szo hüdi dühovje z bezsali ; le recs „jaz szem“ je pravo szvojim

szovrásnikom na Olszkój gori i kak mrtvi szo szpoka-pali na tla, i lezsali bi, csi bi steo, do szodnjega dneva, I gda szo lüdje glédali brez racsunane csüde, szo sze csüdivali. Sto je pa té, ki taksa dela opravla? Szam njim pa pravi: „Csi meni ne verjete verte mojim delam!“ Isztinszko, steri koli ne būo preszleplen, vszaki je lahko szprevido, da je Jezus právi zsivi Bog. I szrcé toga vszemogocsega vucsenika je — bozse Szrcé Jezusovo!

I ka sze zgodi na zadnje na Kalvariji? Vsza natura sze je zgrozila, gda je Zvelicsiteo mujrao. Szonce nescse vecs szijati, tak kak da bi je szram bilo morilcov, ki szvojega Bogá krizsajo; zemla sze troszi, kak da nebi mogla prenásati zsmécsave preszvéte resne krvi, stera kaple na njo; szkale pokajo, grobi sze odpérajó; ka vsze to pomeni? Preszlepleni farizeusje nescsejo razmeti csüd; poganszki sztotnik vcsi trepetajóse lüsztvó.

„Isztinszko, Szin bozsi je té būo!“ — I njegovo szrcé nevszmileno v morjeno, grozno preszmeknjeno, je — bozse Szrcé Jezusovo!

To nam kázse le póvršen pogled sz Kalvarije nezáj, ali poglednimo scse nikelko naprej.

Sz krizsa vzéto telo Jezusovo polozsijo v grob. Ali tūdi od njegovoga mrtvoga tela sze ne locsila bozsa natura, kak ga je nigda Marija molila v jaszlicaj v szkuzah veszélja, tak ga zdaj moli v nárocjsji v szkuzah britke zsaloszti, po pravici sze imenūje bozse telo, i grob vu sterom pocsivle, je isztina bozsi grob. I náj imenitneisi táo toga bozsega tela je — bozse Szrcé Jezusovo!

Ali Szrcé Jezusovo je ne szprehnelo, kak szprhnejo drūga szrca gda jev grob polozsijo. Priseo je trétji dén po pogrebi, — vūzemszko ūtro — pálik sze zemla sztroszi, dūsa Jezusovo sze pálik szklene sz telom i vesz odicseni sztáne Szin bozsi z lasztivne moci iz groba ár sztem sze pokázse, da je zmagalec szmrti i pekla. Szovrászniki trepecsejo, vszi njegovi sze pa veszelijo té zmáge, ár njim

je náj véksi dokáz bozse nature Krisztusove. Szrcé pa, stero je bilo náj bole oveszéljeno, szrcé steromi valá vsza vüzemszka aleluja do konca dni, to odicseno zmagosz-lávno szrcé je — bozse Szrce Jezusovo !

Za 40 dni vidimo apostole zadnjokrát zbráne okoli Jezusa na Olszkoj gori. Rávno zdaj szo csüli zádnye re-csi iz njegovi bozsi vüsz — Jezus povzdigne szvoje roké i blagoslávla je; sze zdigávle vise i vise — szveteo oblák ga zakrije; apostolom ne dáno glédati velicsasz-toga prihoda v nebeszkih visávah zakaj nebeszkgoga veli-csánsztva nemre glédati zemelszko oko. I zato ga tūdi popiszati nemre nikse pero.

David zové : „Odprite sze vecsna vráta, da pride notri szlavni kráo ! Sto je tiszti szlavni kráo ? Goszpod vojszki-nih trum, on je szlavni kráo!“ (Psz. 23, 9. 10.)

Evangelium pa nam priposzto szporocsa : „I Goszpod Jezus, gda njim je zgovoro, je būo vnebo vzét i szedi na desznici bozsoj“ (Mark. 16, 19.) zato sze tūdi sz szvojev cslovecsov, povelicsanov naturov sze vdelezsūje bozse szláve i bozsega vládanja. Niscse pa nemre dopovedati sz kaksov szlavov szo ga szprejéma vszi pravicsni sztaroga zakona szkaksov csasztjov szo ga szprejele angelszke trume, i niscse nemre popiszati, szkaksov vremlosztjov ga gori dicsita Marija i szv. Jozsef, kak ga szlavijo szvéte device, stere szmejo njemi náj blizse biti, kak ga molijo vszi szvéci i zvoleni bozsi, i ga bodo na vsze veke. Jaz le teliko prá-vim : szrcé vecsnoga krála v nebeszkom velicsánsztvi je — bozse Szrce Jezusovo !

Pa tūdi na zemli ma Szrce Jezusovo szvoje králesztvo. Vszaki tabernákel je za njega záto neizmerno proszti, za nasz pa neszkoncsano odicseni kraleszki sztolec, bozsi tron. Jezus ki je nebescsanom pripravo takso nedopovedljivo radoszt nasz tūdi ne steo nihati zapüscseni szírot, dokecs szmo na szveti.

Liki je vu szvojoj neszkoncsanoj lübezni posztavo

zakrament preszv. Resnoga Tela. Tū je on nazocsi nocs i dén, rávno tak oszebno i bisztveno z dūsov i telom, — Bogi cslovek vkūper, kak je nigda zsivo na zemli, kak szedi zdaj na desznici bozs, vladar nebész i zemlé. Mi vszi to prav dobro známo i trdno verjemo; le to je krvávi szkuz vredna skoda, da tak malo pomiszlimo ár sziz tak malo k szrci jemlémo, posebno to genlivo isztino, da náj imenitneisi táo — csi szmem tak povedati — preszvetoga Resnoga Tela je — bozse Szrcé Jezusovo!

Escse eden pogléd napréj — v neznáno prihodnoszt. Pride ednok dén, ki je scse celo angelom vnebeszah né znáni té pride Jezus Krisztus v oblákih nébe z velikov mocsjov i dikov od angelov szprevájjan. Vszi bomo iz groba pozváni pred njega sztopili, dobri na deszno hūdobni pa na levo. Nebeszki kráo de neszkoncsano pravicsno szodo; zvolene neszkoncsano bogato plácsa, hūdobne de pa neizmerno osztro kastigao. Pravicsnim lūbeznivo pové „Pridite vi blázseni mojega Ocsa i poszedte králesztvo stero je bilo vam od zacsétka pripravleno.“ Zavrzszenim pa zagrmijo sztrasne recsih:

„Poberite sze od mene vi prekléti vu vecsen ogen, ki je pripravleni hūdomi dūbi i njegovim angelom!“ Veszéli do sli pravicsni vu vecsno veszélje, szpreklinjanjom i skripanjom sze pa pogrozijo hūdobni v sztrasen pekeo. Vremena i szvéta de zdaj konec, osztáne na veke le dvoje: nebésza i pekeo.

I szrcé stero odlocsi vszem národom szrecsno ali nezrecsno vecsnoszt, szrcé vecsnoga neszkoncsano pravicsnoga szodca je — bozse Szrcé Jezusovo!

Naj zsmetneisa pravica je pa tá: bozse Szrcé Jezusovo, drági cstevec, je szrcé tvojega sztvoritela, tvojega zvelicsitela, tvojega vucsenika, tvojega krála, tvojega szodca, tvojega Bogá. Teda sziz ga duzszen moliti, hvaliti i dicsiti, zveszéljom njegov bozsi navuk poszlúsati, na tenko i vesztno szpunjavati njegovo volo.

Disc.

Krsesánszka mati

mrzloj bozsicsnoj noci je bilo rojeno bozse Dete. Marija je Jezusa v plenice povila pa v jaszlice polozsila. Nej je mela tople hizsice, nej mejke po sztelice za szvojega szineka ; to vsze je pogresala. Pa je záto mati vsza szrecsna glédala nanjega. Vej j v njen, ki je bio njéni szin pa njéni Bog, najsla preobilno tolázsbo za vsze, ka je trpela. Tá szrecsa sze je kázala v Názareti, to vdánoszt vidimo pod krizsom, gda je mati zágnjics darúvala szvojega szinü v nase odküpljenje.

Gnjeszdén bezsi mér sz krsesánszkij drzsin. Z mérom pa idejo tüdi práva pobožnoszt, sztráj bozsi, postenoszt, zvadovolnoszt pa lübézen. Nájvecs trpi pri tom nebozse mati, steroy je Bog dáo nájvékso pa nájlepso lübézen na szveti. Kelko sze je trüdila, kelko je trpela ! Pa vsze zamán ! ? . . .

Neszrecsnoj materi pa sztopi pred ocsi Marijin zgléd, stera je bila nájbole neduzsna pa nájbole szvéta, pa je záto li telko mogla trpeti. Zaj je pa povelicsana pa szrecsna ! . . .

„Mené tüdi Bog ne zapüsztü, csi bom Mariji podobna“ --

sze lejko tolázsi krscsánszka mati. Nájvékse duzsnoszti pa jako tezsáven sztán má krcsánszka mati. Kak pa naj vsze to szpunjávle, csi je nej dobro podevcseña? Marijin Liszt záto zselej opiszati pa pokázati materan, kak naj szpunjávlejo szvoje duzsnoszti, deklicam pa scsé pokázati, kak teske náloge je csákajo v zákonszkom sztáni, ka bi sze tak dosztojno pa z Bogá pomocsjov podávale v njega.

Mati v drzsini.

Od materé valájo recsi szv. piszma: „Kak szhájajocse szunce na vizzikoj nébi, taksa je lepota dobre zsené, kincs njéne hizse“.

Szunce nam dávle szvetloszt pa toploto. Kak lipo je, gda szunce szija, sz kaksim veszéljom pozdrávlamo zajtra lepi szuncseni dén. Csi je szunce zagrñjeno, te zsalüje celi szvet, vsza naráva, te ftice ne szpevlejo tak veszélo, rozsice zapirajo szvoje cvete, nám pa delo nejde od rok. Tak sze nam vidi, daj nam kaj leglo na szrcé. V zimi pa, da szunce nájmeuje szija, zamerjé vsze zsvilenje v lédi pa v sznegi. — Szunce v drzsini je mati. Nas sztári pregovor právi, ka dobra mati drzsi tri voglé gor pri hizsi. Csi je ocsa gláva hizse, te je mati njéno szrcé, düsa lepoga domácséga zsvilenja, v sterom vsze na njo gléda. Mati vézse vsze domácsé z lübéznosztjov vküp. Ka je hizsa brezi matere? Szte zse vidli tiszte zapüscsene szirote, sterim je mati na veke zaszpála, kak sze potepplejo po szveti, pa vnogi zevszema zájdejo? Hizsa brezi matere je telo brezi düse, je vóra brezi dera. Materina szkrb naprávi réd v hizsi. Mati má vsze rada. Po njénom trüdi pride veszélje pa mér, vdánoszt pa potrplivoszt v vszo drzsino. Kak zsalosztno je v hizsi, csi je mati betezsna eli je pa odisla od doma. Domácsé szunce je v megli zakrito.

Szunce ide mérho po szvojoj poti. Komaj opázis, kak

vsze raszté pa sze razvija pod njénimi tráki. Szamo po szunci má naráva szvoje zsvljenje.

Rávno tak méрно, rávno tak tiho je delo materino. Szvet ga ne postúje navelko, drúgi je pa komaj poznajo. Pa njéne szkrbi, njéni znoji, njéne szkuzé szo nej bilé zámán. Escse delects po njénoj szmrti sze poznajo szadovi njénoga trúda pri cérkvi pa pri domovini. Nájvékse szvetnike szo nam dalé krscsánszke matere. Vsi velki júnáki, ki szo telko vcsinili za Bogá pa za cslovecsánsztvo, szo dobili podlago k szvojemi deli zse od dobre materé. Isztina je, ka mati száma nemre zgojili gor deteta, da pa glávni temel li od njé szhája. Vecs let szkoro száma vodi detecse szrcé, stero má szkoro zefszema v oblászti, ka bi je zgojila gor Bogi dopadljivo, nej pa gizdávomi szveti. Gda pride dete v solo, te zse more meti glávno verszko podlago od szvoje materé.

Vecskrát povejne pa sze osziple nájlepse cvetje, stero je vö z zemlé zvábito szunce. Lipo kázse szadoveno drevje, na szenozsataj cvetéjo rozse, po njivaj sze vidi obilen bozsi blagoszlov. Pride lagoji vihér pa v pár minotaj vsze nanikoj szprávi. Oklescsene vejke pa nanikoj szprávléno pole kázseta, ka je napravila neszrécsna vöra. — Rávno tak sze tüdi materi vecskrát zgodi. Sz trúdom je zgojila gor deco, vcsila je je moliti pa Bogá lübiti, keszno vnocsi je je preporácsala Mariji, pa pride szvet szvojimi zánkami, sz szlatkimi recsmi, z vablivosztjov zsvljenja pa szkusa sz peklenszkov hüdobov nanikoj szpraviti vsze, ka je poszadila dobra mati. Mati v pámet zeme nevarnoszt, szpozna pogübelnoszt, proszi, kára, opomina, pa njéna lasztivna deca ne márajo za njéne recsi. — Ráj vörjejo szveti, kak pa nájvéksoj lübézni. Vihér pride pa pokoncsa neduzsnoszt pa lepo verszko zsvljenje, tak ka osztánejo szamo zsalosztne razvaline od vsze prvesnje lepote.

Pa szunce záto li szija, csi je rávno vihér nanikoj

szpravo szilje. Novo cvetje pa novi szád zvábi njéna top-
lota vö z zemlé. Nazágnje je itak véksa pa mocsnejsa
mocs szunca, kak vsza mocs razdirajocsij vihérov. Rávno
tak je tüdi pri materi. Od tiszte minote máo, gda dete
oprvim povéj ono szlatko recs : „Mati“, pa do zágnjega
zdihája zsvljenja sze materino delo vojszküje proti szveti,
steri njoj scsé zapelati deco. Mati zida, szvet pa razdira ;
mati vodi deco g dobromi, szvet jo pa pohüsüje, jo pácsi.
Kelkokrát je pri tom vsze materino delo zamán. Proti
vszoy materinoj szkrbi deca zájdejo na gresne poti, pa
te mati má za vez szvoj trüd szamo grenke szkuzé. Eli
je bilo pri toj neszrécsnoj deci materino delo zamán?
Oh ne! Dosztakrát je deteti, stero je zájslo pa neszrecsno
posztalo, spomin na dobro mater zángja resitev. Gda zse
mati v grobi pocsivle, pa sze deteti krv pomiri, te sze z
zsalosztjov szpomina na szvojo dobro mater, stera je za
dete vsze aldüvala, vsze trpela. Pa té szpomin je náj-
vecskrát zacsétek právoga pobogsanja. Szploj sze pa szlo-
bodno trdi pa právi, ka tiszta deca, stera szo zaisztino
mela dobre pa szkrbne matere, naváino ne zájdejo. Do-
kecs do záto matere molile, verno prijémale szvesztva,
dokecs do naszledüvale Marijo pa osztánejo po trdnoj veri
zvézane sz Krisztosom pa sz Cerkvov, dotecsasz sze nam
nej trbej bojati za naso bodocsnoszt.

Ka právi szv. Augustin od szvoje materé, to valá
tüdi vnogim iz med nász ; „Za vsze, ka szam, sze mám
zahváliti mojoj materi. Nej me je rodila szamo za szvet,
szpráva mi je tüdi düsno zvelicsanje.“ Ka bi bilo sz po-
bozsnosztjov pa z lepim zsvljenjom, ka bi bilo sz krále-
sztvom bozsín na zemli, csi nebi meli dobrij, krscsánszkij
máter. V zgodovini szv. Cérkvi opázimo, ka szo meli
nájveksi szvetniki szv. Bazilij, szv. Ivan Krsztíteo, szv.
Ambrus, szv. Gregor pa scse drügi szvéte matere. Pa csi
bi mogli poglédnoti v nebésza pa tam pitati zvelicsane :
„O szvétí prijátelje bozsi, povejte nam, ka vamje nájvecs

prpomoglo do tak velke császti,“ te bi dobili od vnoĝij odgovor, ka sze máĝo za Bogom nájprlé materi zahváliti za zvelicsanje.

Od Krisztosa pa od Marije vdábľa mati mocs za dobro zĝojitev szvoje decé.

— Csi mati té szv. resznice dobro premiszli, kak rada de delala pa trpela, naj li vsze Krisztusi za nebésza pridobi!

Po Ant. Obl. z B.

Drága deca poszlūsajte!

Veliko podporo in mocsno orozsje proti vszem napadam hūdoga dūha, najdete poszebnost do Marije Device.

Poszlūsajte, dragi, kak vasz Marija zove k szebi: „Csi je sto szlab, naj pribezsi k meni; sto je zapūsceni naj pribezsi k meni in v meni najde lūbēcso in szkrbno mater“! Marija nasz trosta, ka nasz gori vzeme med szvoje szine in nasz pokrije z szvojim maternim placsom pa nasz blagoszlovi zse na tom szvejt, po szmrtni nam pa pripravi vecsno zvelicsanje, csi mo njen, verni csasztivci.

„Sto mene najde“ — pravi — „najde zsvilenje in sziz zagvūsa zvelicsanje.“ Lūbite zato, draga deca to nebeszko Mater, pascsite sze k njoj z ditescim zavūpaujom in bodite gvūsn, ka doszēgnete vsze, kajste te proszili, csi szamo tiszto ka te proszili je ne na dūsn, kvār. — Poszebnost jo pa morate prosziti tri miloscse, stere szo potrebne vszem lūdem vam pa celo vu vasoj mladostzi.

1. Najobprvim jo proszite, naj vasz obvarje od szak-sega szmrtnoga greha. Zselem in scsēm da jo proszte

nepresztanoma to miloscsó, ár vszaka drüga miloscsa bi brezi te malovredna bila.

Ali znate ka zadene szpadnoti vu szmrten greh? Ravno toliko zadene kak csi bi pravo: Jesz nescsem biti dete bozse, scsém rajsi biti rob hüdogo düha: toliko zadene kak zgübiti ono lepoto, stera nasz pred bozsimi ocsmi lepe vcsini kak angele, toliko kak posztati pred nje-govimi ocsmi odörni liki hüdi dühovje: toliko kak zgübiti vsze zaszlüzsenje stero szmo prvle zadobili za vekivecsno zsvljenje, toliko kak obisznoti na ednoj tenkoj niti ober peklénszkoga grla: toliko kak zanicsavati neszkoncsanoga Boga — nakratci: szmrten greh je najvéksa hüdobnoszt, kakso szí moremo miszliti.

O moji mladénci, naj vam nebeszka Mati szproszi to miloscsó: csi vam ne szproszi to miloscsó, ka vecs szmrtno nebi gresili, bi vam malo szproszila. Za to miloscsó jo proszite zajtra in vecser vu vszeh vasih molitvoj.

2. Drüga miloscsa, stero morate prosziti od Marije, je dragocenjena jakoszt szvéte csisztoszti, od stere szam zse vam gucsao. Csi obcsuvate to jakoszt, te najbole szpodbni nebeszkom angelom, in vas angeo varüvacs de vasz lübo kak szvoje brate in de sze radüvao, biti vu vasoj drüzsbi. Kakda szresno zselem, da obcsuvajte vszi to jakoszt, tak draga Bogi i Mariji Devici, vam dam nisterne prilike z sterimi jo obcsuvate od cseméra, ki bi jo lejko vmoro.

Predvszem sze ogiblite person drügoga szpola, scsém praviti: decsacje ne szmejo prijatelsztva zvezati z deklami in tüdi ne szmejo prevecs prijazno z njimi gucsati, csi nescsejo djati vu nevarnoszt to lepo csednoszt. Csi pa to csednoszt scsete obcsuvati, je potrebno da kastigate szvoja csütenja, poszebnó ocsi. Varüjte sze tüdi nezmernoszti vu jesztvini in pitvini, ogiblite sze glediscs, plesza in drügi podobnih veszelic, stere szo bridek csemér za lilijo neduznosztí.

Ocsi szo pa tiszta okna, zkoz sterih szi greh odpré pot do szrca, in szkoz sterih pride hüdi düh da szi zasvoji nase düse. Nigdar ne gledajte zselno tiszto, ka je proti szvétoj csisztoshti. Szv. Aluzius je ne steo niti, ka bi sto vido njegove bosze nogé. Dve léti je zsivo pri spanszkoi kralici, in vész te csasz jo je nigdar ne pogledno vu obraz. Te pobozsen mladenc je na pitanje, zakaj tak csuva szvoje ocsi, etak odgovoro: „Oblübo szam, ka nigdar ne poglédnem zsenzskoga obráza. Scsem csuvati moje ocsi, da naj (csi bom vreden) prvle vidijo obráz Najcsisztejsze Device, nebeszke Matere Marije.“

Nadale varüjte sze taksih mladencov, ki gucsijo neszramno, neszpodobno, stero szi zagvüsno nebi vüпали gucsati pred sztarisami in pred drügimi postenimi lüdmí. Taksih sze ogiblíte csi szo ravno vasi prijatelje ali vam rod. Vörte mi, ka bi vam drüzsba hüdogá düha sztokrát menje skode prineszla, kak drüzsba nepostenih mladencov.

3. Potrbüjete escse trétjo miloscsó, stera de vam jako pomagala da obcsuvate szveto csisztoszt, najmre: mocsno obecsanje, ka te sze vszigdár ogibali lagojih pajdasov, od sterih szam vam zse gucsao. Znam ka vecskrat proszite Marijo za to lepo miloscsó. Szreca vasa, dragi moji, csi bezsite vszigdar pred lagojov drüzsbov!

Csi to vcsinite, zagvüsno te hodili pa poti, stera pela vednako vu nebesza. Csi pa ne vcsinite, teda te vszigdar vu velikoi nevarnoshti, da sze pogübíte na veke.

Zato bezsite, bezsite kak pred kügov, pred tisztimi pajdasi, stere te csüli preklinjati, ali norcsüvati sze z verszkih pravíc, pred tisztimi ki do vasz odvrcasali od bozse szlüzsbe, ali ka escse je hüse, ki do gucsali neszramne recsi.

Nebeszka Mati bo vasz tem bole lübila ino vam szproszila tem vecs miloscs od szvojega Szina nasega Odresnika Jezusa Krisztusa, kem bole do csiszti in szramezslivi vasi pogledi in vasi gucsi.

To szo tri miloscse, dragi mladenci, najbolje potrebne vu vasih letaj, stera do vam pomagale ka te hodili zse od mladosztu po onoj poti, stera de vam v császt in to-lazsbo vu nevolaj in zagotovilo one vecsne szrecse, stero bozsa Mati szproszi szvojim vernim csaszlivcom.

Ka pa date Mariji da naj doszegnete te milosztu? Malo sze proszi od vasz. Sto drúgo nemore vesiniti naj moli rozsnivenec (csiszlo) ali naj nigdar ne pozabi vszaksi dén moliti tri Zdravemarije in Dika bojdi . . . z etim vzdihlenjom : Drága Mati Devica Marija, daj da resim szvojo dūso !

Poveszt.

Edna proszta dovica je precej dalecs sztanūvala od farne cerkvi. Rada bi zadobila od Boga edno veliko miloscso, zato je oblūbila ka de poszlūsala vnogo in vnogo mēs edno celo leto. Gda je csūla zvoniti k mesi v kak-soj szoszidnoj cėrkvi, hitro je zrok vrgla vszakse delo in sze je pascsila v cėrkev kakseste vreme je hilo. Gda je nazaj domo prisla, naj nebi pozabila na konci leta keliko mēs je poszlūsala je vszigdar eden grah djala vu edno szranjeno kastulico.

Na konci leta sze je veszelila ka je Bogi veliko császt zkazala, ár je vnogo mēs poszlūsala. Vzeme zato kastulico naj bi precstela grahe. Ali ka vidi? en szam grah. Jocsėcs sze obrne k Bogi in pravi : kakda je to Goszpodne, toliko mēs szam poszlūsala in tukaj le en grah vidim? Ne szam glėdala ne blata ne sznega niti descsa !

Sla je zato k plevanosi naj bi njoj razlozsili to csūdno delo. Plevanos jo pitajo kak je poszlūsala tiszte mese. Njim pravi ka je po poti vszigdar gucsala od blága trstva, dobicska, vcsászi je escse ogrizavala in graja drúge ; med mėsov je szkoro vszigdar repetala z botrami,

szoszidami, teticami od domacsih sztvari, od njiv, od hizse.

To je zrok, njoj pravijo plevanos, zakaj szte zgübili vsze tiszte mese ; repetanje, poszvetno mislenje szo vam na nikoj szpravili vase düsevne vrednoszti. Tiszte grahe ali je hüdi düh vkrao za szebe, ali je pa angeo odneszeo, naj bi sze vi navcsili ka dobra dela nikaj ne hasznijoci szo ne dobro vcsinjena. Zahvalite itak Bogi za tisztoedno meso stero vam je gorivzeo.

(Dale.)

Vas prijátel *R. J.*

Szv. Anton Padovánszki.

Csaszlítev szv. Antona Padovánszkoga je med vernim katolicsánszkim lüsztvom jako rászirjena. Lüdjé sze radi obrácsajo k njemi pa no-szijo álmostva na njegov oltár, záto ka znájo, ka je té szvetnik nas jako velki pomocsnik v nebészaj. Naj sztoji záto v Marijinom Liszti tüdi níkelko vrsztic zs njegovoga zsvlénja.

Imé „Padovánszki“ je dobo té szvetnik od talján-szkoga meszta Pádove, ge je vnogo let prebívao. V tom meszti je tüdi zakopani. Na njegovom grobi sztoji jako lepa cérkev stero romarje vszeli obiscsejo, gda sze pelajo v Rim eli z Rima. — Rojeni je pa bio szv. Anton v Liszaboni na Portugálszkom. Roditelje szo ga jako szkrbno gojili, pa nej za szvet, kak gnjeszdén delajo vnogi roditelje, liki za Bogá; nej za zemlo, liki za nebésza.

Tak je rászeo v sztráhi bozsem pa je zse rano, v 15. leti szvoje mladoszti szprevido, kakse nevarnoszti csákajo njegovo bogábojécso düso na tom szveti. Odlocso sze je záto, ka sze v tej nevarnoszti ogne, szlovo vzeme od poszvetnoga zsvlénja pa sztopi v szamosztán. Tak je

tüdi fcsino. Nej delects od Liszabone je sztopo v eden kloster pa je napravo szamosztánszke oblübe. Szamo ka njemi je tü nej vgájalo. Njegova rodbina pa prijáteljeszo ga nájmre sz szvojim gosztim obiszkávanjom prevecs mesali. Proszo je záto predsztójnike, naj ga presztávijo v steri drügi szamosztán. Zsela sze njemi je szpunila, pa je priseo v szamosztán szv. Krizsa v Koimbroy. Tü sze je pa pomüdilo ednok pét franciskanarov, steri szo sli v Afriko Maurom oznanjüvat szv. vero. Szamo ka szo trdokorni mauri vszej pét franciskanarov vmorili zavolo vere Krisztusove. Njüva tela szo szletkar z velkov szlávnosztjov popokali rávno v szamosztáni szv. Krizsa v Koimbroy. Szv. Anton, gda je csüo, kak jünacsko szo présztali tej miszijonarje manterniesko szmrt, je tüdi dobo zselo po taksoj szmrti. Proszo je, ka bi ga vzéli med franciskanare, ka bi te on tüdi so med neverne Maure miszijonárit. Po velkij teskocsaj sze njemi je tá zsela szpunila. Posztao je franciskanar, pa szo ga po dovršenij solaj reszan poszlali v Afriko oznanjüvat szv. evangeljom. Da ga jé pa Bog tü nej steo meti.

Komaj je priseo v Afriko, pa ga je zse pohodo taksi beteg, kajé mogeo povrzscsti miszijonszko delo pa sze pelati na Spanjolszko. Pa glédajte previdnoszt hozso! Ládjo, stera je stela szv. Antona na Spanjolszko pelati, je vihér gnao proti Italiji. V Sziciliji je sztopo na szüho zemlo pa je zvedo, ka je Francisek asziszki v meszto Aszisz pozvao velko szpráviscse szvojega réda. Anton sze je tüt napoto na szpráviscse. Po dokoncsanom szpráviscsi bi pa Anton szkoro mogeo na ceszti osztáti. Nej szo ga steli zéti v nieden szamosztán, záto ka je bio betezsaszti, pa miszlili szo tüdi, ka sze njemi pamet mesa. Nazágnje sze njemi je záto li szmilüvao predsztójnik rimszke provincije pa ga je poszlae v szamosztán na goro sz. Pavla, v eden cilo püsztli kráj. Tü je mogeo oprávlati nájpozagnejsa hizsna opravila; gda je pa meo csasz, te je pa molo pa

premislávaó. Za nekelko let ga poslejo na Furlandszko, ka bi tam bio poszvecseni za mésnika. Tá je prislo tüdi vecs redovnikov sz. Dominika. Szamosztánszki predsztójnik je proszo, ka bi steri predgao franciskanarszkim bratom, pa szo sze vszi vögucsali. Nazágnje je gvardiján z norije pravo, naj predga Anton. Anton je pa bogao pa je zácsao tak predgati, ka szo szí strmeli; do toga hipa szo ga nájmre vszi za nájpozagnjesega drzsali.

Da je Anton tak pokázao szvojo zinozsnoszt, njemi je po podeljenom mésnikovom poszvecstüvánji szám szvéti Francisek zrocso dvojo szlúzsbo: szlúzsbo bogoszlovnoga profeszora za franciskanarszke bogoszlovce pa szlúzsbo predgara. Obojo szlúzsbo je oprávlao z nájvéksov szlávov pa v cserezréd velki haszek szvojij poszlúsavcov. Sz szvojimi predgami je szpreobrnó nájbole trdokorne gresnike. Ednok je szpreobrnó 20 lüdomorcov. Krivovercom je kázao na njüve krive návuke sz taksov mocsjov, ka sze njemi je nieden nej mogeo protiposztávlati. Vnogo jij je tüdi med temi szpreobrnó. Med njimi níksega Bonovila. Té je nej steo — tak právi legenda — vervati, ka je Jezus v Oltárszskom szvesztvi nazocsi. Anton njemi je to tak jazsno dokázao, ka je nájmre Jezus v szv. Resnom Teli nazocsi, ka je krivoverec nej mogeo níkaj odgovoriti, szamo csüdo je zselo videti. Pravo je: „Jez bom mojega oszla tri dni poszto, ti pa prineszi za tri dni szvojega Bogá, pa bom te jesz pelao szvojega oszla naprej pa njemi pred tvojim Bogom ponüdim krmo. Csi oszlek nedé glédao krme, liki pred szv. Resnim Telom na kolena szpádne, te scsém posztáti jesz tüdi katolicsán.“ Anton je to privolo. Za tri dni je prineszo szv. Resno Telo na prosztor, kama je krivoverec szvojega gládnoga oszla prignao.

Velka vnozsina lüdi je prisla glédat, ka bo. Anton je velo oszli: „V iméni tvojega Sztvoritela pa mojega Odküpitela, steroga jesz v szvojij rokaj drzsim, ti zapovem,

ka določkľknes pa szkázses dosztojno csaszt Jezusi.“
Nato njemi je krivoverec ponūdo krmo ; eli ględajte csūdo !
Oszlek je krme nancs pogledno nej, liki je so blizse k
Antoni, ki je szv. Resno Telo v rokaj drzsao, pa tam
določkľkno, je glavo k tlom magno pa tak osztao, po-
kecs je Anton nej nezáj v cęrkev neszeo szv. Resnoga
Tela. Nad tem csūdnim dogodkom szo sze katolicsánje
radūvali, kvivoverce je pa bilo szráam zavolo njūve krive
vere. Bonovil je posztal katolicsán.

Escse vnogo drūgij csūd je fcsino Anton pri szvojij
predgaj. V meszti Rimini, ge je jako doszta krivovercov
bilo, szo nej steli poszlūsati njegovij predg. Ráj szo sze
sėtali kre morja. Pa ka naprávi szvetnik ? So je k morji,
ge szo sze krivoverci sėtali, pa je velo ribam, naj ga one
poszlūsajo, da ga lūdję nescsejo. Pa ovo ! vnozsino rib
je priplavalo, szo zdignole glavé pa poszlūsale Antona,
ki je predgao od Sztvoritela szveta. Gda njim je nazágnje
dao blagoszlov, te szo preminolé v vodi. Sz tov csūdov
je pá v szramoto posztavo krivoverce, ka szo ga te drgocs
ráj poszlūsali.

Ednok szo njemi pa krivoverci ponūdili, naj szpijé
pehár cseméra ; csi njemi reksi nede skodo, te sze szpre-
obrnéjo. Anton naprávi krizs ober pehára, szpijé csemér
pa njemi je nikaj nej skodo.

Velka csūda je bila pri Antoni tūdi tá, ka szo ga
lejko vszi lūdję ze vszej krajov razmili vszaki po szvojen
jeziki, csi rávno ka je Anton gucsao szamo eden jezik.

Znao je tūdi prerokūvati. Náj bo tū zapomléno sza-
mo edno prerokūvanje. V ednom francoszkom meszti, ga
je szv. Anton duzse csasza prebivao, je zsivo niksi pizács,
steri je zsivo szpacslivo zshivlenje. Anton sze je tomi pi-
szácsi vszeli jako lepo nanizo, kelkostékrát ga je szrécsao.
Pizács sze je nad tem jako csemerio, záto ka je miszlo,
ka sze njemi szvétec norca dela, pa njemi pa odgovori :
Nikaj sze ne csūdivaj, csi tebé bole csasztim liki drūge.

Vis, jesz szam Bogá dugo proszo, kaj mi dáo manterni-
 csko szmrt, pa szam je nej doszégno: ti pa posztánes
 manternik“. Piszács sze njemi je szmejáo pa sze sengáro
 zs njegovij recsi isztinszki. Za nikelko let je nájmre té
 piszács so na Türszko. Tam szo ga törki prijali pa zse-
 leli odnjega, ka bi zatájo krscsánszko vero. Da je to nej
 steo vcsiniti, szo ga mantrali; moke je pa trpo z velkov
 sztanovitjosztjov, pa je nazágnje reszan mro za szv. vero.

Nebi prisli do konca, csi bi steli vsze popiszati, ka
 je szv. Anton fcsino zo szpreobrnénje gresnikov. Szpo-
 menmo sze zátó szamo scse zs njogove szmrti. Gda je
 na szmrtjé zbetezsao, sze njemi je prikázala nebeszka
 Goszpá z Detetom v nárocsji s sterim szí je Antou po-
 govárjao do zágnejga zdihája. Szvojo düso je zdejno 1231.
 leta, komaj sztar 36 let. Njegovo szmrt szo steli zatajiti;
 pa deca po vulicaj szo jo razglászila rekocs: „Szvetnik
 je mro!“ Za 32 let po njegovoj szmrti szo odkopali nje-
 govó telo pa szo najšli, ka je jezik, s sterim je telko
 predgao pa Bogá szlávo, nej bio szprneni. Málajo szv.
 Antona z detetom Jezosom v nárocsji, ki sze njemi je
 pred szmrtjov pokázao pa ga je lübeznivo obino. Lelija
 na njegovoj podobi pa znamenüje, ka szí je ohráno
 devistvo.

Kak je bio v zsvlénji, tak je szv. Anton Padován-
 szki tüdi po szmrti velki csüdodelnik. Szküsnye nam ká-
 zsejo, ka ga lüdje ne zovéjo zemán na pomocs. V vsza-
 kojacskej nevolaj njim je pomágao pa njim escse pomága
 gnjeszdén.

Da bi ga lüdjé tüdi naszledüvali lübézni do Bogá pa
 v szkrbi za zvelicsanje nemrtelnij düs!

P.

Szlovenszkim sztarisom.

Malo mustarszko zrno od steroga gucusi nas Zvelicsiteo vu szv. evangeliuni, miszlim ka sze lejko gliha poniznoj Szaleziánszkoj Drűzsbi. Ár kak to zrno najmėnse med vszem szemenjem itak hitro gorizraszte i posztane tak veliko drevo ka ftice nebeszke prihajajo i prebivlejo na njegovi vekaj, tak je tűdi ta Drűzsba vu kratkom caszi razpresztrla szvoje rodne vejsice po celoj poznanoj zemli escse po najbolje zapűscesoj krajini med divjimi. Pred pėtdeszetimi letmi je te Drűzsbe drűgi ne poznao kak Bog in njegov veren szluga Don Boszko. In zdaj?

Szaleziánci majo 314 szamosztanov gde vcsijo 68.760 decė zvűn deklic na stere majo szkrb szalezianszke nűne.

Tűdi na nas szlovenszki kraj je szėgnolo to csűdovitno drevo, naj bi dalo malo szence nasoj trűdnoj mladini i naj bi jo z szvojim gosztim lisztjom szkriilo pred neszmilenim orlom, najmre pred peklėnszkim dűhom ki zna ka csi odtrgne korėn dokecs je drevo mlado, to hitro

povehne, zato nūca vsze szvoje moci proti tomi drejvi najmre proti mladini. In oh zsaloszt, da med nasov szlovenszkov mladinov tak prevecs kralūje peklénszka oblászt!

Zse pred petimi letmi je dober Bog zacsno iszkati na nasem szlovenszkom kraji one mladénce, ki bi sze cstūj tili na redovniski sztáu vu Szaleziánszkoj Drūzsbi, naj bi potom pomagali tūdi szvoje brate, kak sze vūpamo. Do zdaj sze jih je preci naj slo ki szo sze sli vcsit na Taljánszko vu vogrszki zavod, nego zagvūsno bi jih vecs bilo csi nebi trbelo tak dalecs iti. Dober Bog sze je szmilūvao nad njimi zato je poszlao Szaleziánce celo blūzi k nasoszlovenszko-vogrszkoj krajini najmre vu Ljubljano (Lai-bach.)

Szaleziáneci szo zse vecs let tū in majo vise 130 decskov vu zavodi in tūdi eden szvétesnji oratorij gde vu szvétesnjih dnévah vkūp pride z várasa vise 200 decé. — Véksi táo decskov ki vu zavodi sztánūjejo majo za vucsitele szaleziánszke pope in opravljajo prve razrede kak szakse zdravo dete more vcsiniti, drūgi szo ki delajo gimnázije stere gda bi opravili lejko sztopijo vu Szaleziánszko, Drūzsbo ali vu szāmeniscse ali pa kaksi drūgi ród.

Teh decski ki delajo gimnazije hodijo vu váraske skole, nego sztánūjejo vu szaleziánszkom zavodi in szo pod veditelsztvom szaleziánszkih popov.

Gori sze vzemejo szamo tiszti ki szo escse ne szpunili 14 let in szo opravili ródno najmenje stiri razrede vu szvojoj vesznieskoj skoli. Vu Ljubljani je vsze vcsenje po szlovenszkom jeziki zato je szreca za tiszte ki nevejo vogrszki, ár ki znajo, csi scsejo lejko idejo tūdi na Taljanszko (Cavagliá) vu vogrszki zavod, poszebno sztarejsi.

Prinász na vogrszkom sze ne gucsi csiszti szlovenszki jezik, zato tiszti ki scsejo iti v Ljubljano bodo sze mogli bár edno leto vcsiti szlovenszki tam vu zavodi prvle kak zacsnejo gimnazije. Oni ki zselejo sztopiti vu Szaleziánszko Drūzsbo in sze vcsiti za popa, morajo op-

raviti pět razredov gimnazije in biti lepoga szponásanja.. Gda opravijo pět gimnazij teda szo preoblecseni in gda szo to doszégnohi, sztarisje szo reseni vszega placсила za sziná.

Dokecs szo ne preoblecseni placсati sze more:

Szaksi meszec 24 kor. za sztrošek, 2 kor. za pranje.

Za poszteo sze placса vu zacsétki szaksega leta 20 kor. in csi decsak pred letom odide vkrej ta suma osztane.

Placsüve szə lejko vszaksi meszec ali pa vsze na tri meszece vküp, nego naprej. Skolszke potrebesine in gvant szo na sztarisovoj szkrbi.

Csi sto za volo szromastva nebi mogeo placсati toliko, naj sze obrné k ravniteli zavoda, prvle kak je decsák gorivzeti.

Oprava.

Vszaki more prineszti:

1. stiri bele prté na poszteo
 2. edno gúnjo ali poplon
 3. gvant szvétesnji in vszakdenésnji
 4. tri pare zimszkih szpodnjih hlács
 5. tri pare letnih szpodnjih hlács
 6. sést parov strnfeo
 7. sést robacs
 8. stiri zimszke robacse
 9. oszem robcsékov
 10. stiri briszacse
 11. dva para obüteli
 12. marelo, glavnik, kefe za gvant in za obütel.
- Gvant more meti zasito kakse znamenje.

Hrána.

Hrána je zdrava in zadosztna.

Zájtrik: Káva in krüh.

Obed: Zsupa do volé, edna porcija drüge hrane in krüh do volé.

Üzsina: Krüh.

Vecserja: Zsupa in krüh do volé.

Skole sze zacsnejo 15 szeptembra in sze dokoncsajo vu zacsétki juliusa. Vu pocsitnicah, to je gda skole gori henjajo, decski lejko idejo domo csi pa osztanejo vu zavodi plácsajo toliko, kak med letom.

Sztarisje morejo piszati szlovenszki pa tüdi lejko nemski.

Vszaki trétji meszec dobijo glasz od predsztójnikov kak szo deca.

Med skolszkim letom deca brezi velikoga zroka ne szmejo iti domo.

Starisje lejko gucsijo z decov szamo vu csetrtek in v nedelo.

Deca ne szmejo drzsati penez, zato sze vsze more poszlati ravniteli zavoda.

Sto scsé szvojo deco sze poszlati naj sze glasz pri ravniteli zavoda na te naszlov.

Velecsastiti

Gospod Peter Tirone ravnatelj

Ljubljana.

Rakovnik.

Gda je decsak gorivzeti, sztarisje ali pa sto scsé na njega szkrb meti, morejo notri poszlati decsakov krsztnei liszt in izpricsevalo szvedcsansztvo szlednjega skolszkoga leta potom bo njim pa naznanjeno od ravnitela za drüge protrebne liszte ali pizma.

Marija Pomocsnica krscesenikov obrni tvoje milosztivne ocsi na naso szlovenszko mladino!

B. R. szalezianec.

Szv. Ciril i Metod.

Szmrť sv. Cirila.

Szvęti Ciril je bio zse od mladoszti máo szlabogata. Pa v szlabotnon teli je prebivao velki apostolszki dđj pa ga je nadigávao k tezsávnomi apostolszskomi deli. Goręcsa zsela, ka bi na grobi szv. Petra szkázao szvojo pokornoszt pa vdánoszt szvétoj cęrkvi, je njegovomi teli dála telko moci, ka je priseo v Rim- Tū szo njemi pa zácsale moci jako pesati Csűto je, ka sze nede mogeo vecs povrnoti k szvojoj lűblęnoj csredi, k vrlin szlovencon. Zse od mladoszti máo je bio navajeni k szamosztánszkomu zsvlęnji pa je zágnje dnęve szvojege zsvlęnja tűdi v szamosztáni steo prezsvęti, pa kak redovnik mreti, csi je rávno bio poszvecseni za pűspeka

Zágnje dnęve Cirilovoga zsvlęnja nan lipo opise szlároszlovenszka legenda: — Eden dén je szv. Ciril v szvojen zameknenji vido Bogá pa je zácsao szpevati: „V hizso Goszpodovo pojdemo, veszéli sze moj dđj, radűj sze moje szrcę! Odzdaj ne bon vecs szlűzso caszari eli komi drűgomi na zemli, liki szamo Bogi.“ Na drűgi dén szi je oblekeo redovniczsko obleko pa sze zębrao imę Ciril, k prvesnjemi szlávnomi imęni novo szlávno imę. Pętdeszęt dni je prezsvivo v redovniczskoj obleki. Kda sza njemi je priblizsávava vőra, ka po telsen trűdi doszęgne mér, pa odpotűje v vecsno domovino, je pozdigno szvoje rokę, pa je sz szkuznatimi ocsmi molo: „O Bog, ki szi sztvoro nébo pa zemlo, ti vszeli poszlűsas one, ki delajo po tvojoj voli, ki sze tebé bojijo, pa szpunjávlejo tvoje zapovidi, poszlűni mojo molitev. Ohráni mojo szlovenszko csredo zveszto szvétoj veri, resi jo krive pa pogánszke zmote tisztij, ki te szramotijo, povnozsi szvojo cęrkev z novimi

vnozsínami, pa je zdrúžsi vsze v jedinoszti. Tiszte, stere szí mi dáó, ti je preporácsan kak tvoje, vládaj je sz szvojov mogocsnov rokov, pa je csuvaj sz szvojimi perotami, naj vszi hválíjo pa szlávíjo tvoje imé, Ocsé, Sziná i sz. Dühá. Amen!“ Szlovo je zéo od szvojij vucsenikov pa je vsze szkúsúvao. Zaten je méрно v Goszpodí zászpaó, dnéva 14. februára 869., sztar je bio 42 leti.

Z zágnyij dnévov Cirilovoga zsvljenja nasz zanimata dvej recsej: szprememba iména pa zágnya molitev.

Ciril sze je prlé zváo: Konstantin. Zakaj szí je kak rimszki redovnik zébrao rávno to imé? Alekszándriszki púspek szv. Ciril sze je v péton sztoletji nájbole odlocsno vojszkúvao proti krivoverszkomi carigrádszkomi púspeki, Nesztoriji. Njemi sze je preporácsao nas apostol Ciril, záto ka szo sze carigrádszki grki steli rávno v tiszton császi odtrgati od vere i cérkvi Krisztosove; na prošnjo szv. Cirila Alekszándrijszkoga naj bi Bog céркеv obsuvao od raspáda, od raskkola. — Z zágnyje molitvi szv. Cirila vidimo, ka ga je szrcé bolelo, ka szo sze grki locsili od práve cérkvi, pa rasztrgali cerkveno jedinoszt. V tiszton császi, gda je szv. Ciril to molo, je bio zse Focij v pregánaszti; pa szv. Ciril je dobro znao, ka sze scse prí véksa nevarnoszt za cerkveno jedinoszt. Záto je molo, naj bi Bog szlovence ohrávo zveszte právoj veri pa cérkvi, raskolnike pa nezáj zjedino sz cerkvjov. To je dühovna zsela szv. Cirila, stero je preporocso szvojemi brati, té pa vucsenikon.

Szvétoга Cirila szo zacsnoli v Rimi naszkori po njegovoj szmrti csaszti za szvetnika. Zakopali szo ga sz taksov szlávnosztjov, kak szo zakápali szamo pápe. Na grobi szv. Cirila szo sze zácsale csúde goditi. Prebivávci Rima szo ga pa scse bole csasztili, ober groba szo nariszali podobo szv. Cirila, pa szo zázsgali poszsvete, steri szo goreli nosc i dén.

Szv. Metod ob Cirilovoj szmrti.

Szv. Ciril je bio vucsenesi kak szv. Metod, pa je doszta lezsej dobo krivoverce pa drúge naszprotnike na szvojo sztrán; sz szvojov modrosztjov pa sz szvetosztjov,

je znao vszakoga naszprotnika zavrnoti, pa ga dobiti pravoj cérkvj. Bio je dŭsa miszijoszkoga dela, stero szta vrsila szv. brata. Szv. Metod je znao, ka sz szmrtjov szvojega brata zgŭbi glávno podporo. Tak delects od szvoje domovine, med tŭjimi lŭdmi, je szkoro nej vŭpao vecs oprávlati velkoga dela, stero je zacsno v drŭzsbi szvojega brata. Záto je zse zselo, ka sze povrné v szamosztáu na goro Olimp, ge je prezsivo szvoja prva szamosztánszka leta. Pa Ciril ga je escse na szmrtnoj poszteli, gda je mujrao, escse te ga je nagovárjao, naj sze ne boji tezsáv, liki naj oprávla dele miszijoszko delo med szlovenci. „Vis brat moj — tak njemi je pravo — vszigidár szva bilá vkŭp. Orála szva edno brázdo na bozsoj njivi. Vis, jesz pesan na poli. Ti pa jako lŭbis goro Olimp, pa záto ne zapŭs-csaj za yolo njé apostolszkoga dela, pa ne pometávli szlo-vcov“. Tak je jemáo szlovo apostol od apostola!

Pápa je steo szv. Cirila zakopati v cérkvi sz. Petra. Metod je pa proszo pápo, naj njemi prekdá teló szvétoga brata, ka je po materinoj zseli pa po narocsili szprávi v domovino na Grecsko, pa je tan zakopa. Szamo ka szo sze prebváoci Rima pa szv. ocsa nej mogli locsiti od tak velkoga szvetnika, kak szo ga poznali v szv. Cirili. Metod je to dopŭszto. Proszo je szamo, esi zse more Cirilovo telo v Rimi pocsivati, naj je to zakopajo v cérkvi szv. Klementa, sz sterin je priseo v Rim. Tak sze je tŭdi zgo-dilo. Telo szv. Cirila, apostola szlovenszkoga, pocsivle v Rimi v cérkvi sz. Klementa.

(Dale.)

Drobis.

Szlab prorok. Na Gorickom szo zsandárje prijali edno ciganico pa jo odegnali vu vozo. Preroküvala je ednomi mladenci nájlepso bodocsnoszt zs njegove dláni. Za szvoje preroküvánje je pa prozila tak velko plácso, da je mladénc nej steo plácsati. Násztalo je vszled toga velko kreganje med njima. To kreganje szo pa zacsüli zsandárje, ki szo rávno poleg hizse sli. Radovedni szo bili, ka sze je zgodilo, záto szo sli v hizso. Gda szo zvedili, zakoj szta sze mladénc pa ciganica kregala; szo prijali ciganico pa jo odegnali v temnico. Csi bi ciganica znála preroküvati, bi lejko poglédnola na szvojo dlan i bi tak znála, da de zaprta. Nájbole zsalosztno je pa to, da sze escse med nami szlovencih izdak nájdejo, ki verjejo, ka njim takse ciganice pikusje — lazsejo.

Péti tao szveta, Ausztrália, tek dalecs lezsi od nász, ka malokda csüjemo kaksi glász od njé. Tá cela velka zemla je anglezskomi králesztvi podvrzsena, záto szo prvi njéni priszeljeni anglezskoluteranszke vere bili. Pomali sze je katolicsanszka vera tam tüdi zacsnola siriti tak, ka zdaj zse je tam edna milliona katolicsancov, steri májo ednoga kardinálisa, 4 nadpüspekov, 19 püspekov, 1200 dühovnikov. Májo 1200 cérkvih. 600 szamosztáncov ino 6500 nún po rázlicsnih solaj 120 jezero decé vcsi. Lepi napredek vu krátkih 50 letaj.

Milodári na Cserenszovszki oltár.

Z-ternja :

	Doliár.
Horvath Martin	2.—
Nerad József	2.—
Nerad Martin	2.—
Kramar Stevan	2.—
Krampacs Matjas	1.—
	<hr/>
Vküp:	84.—

Z-Szédnjebisztrice :

Raduha Marko	5.—
Hozian Peter	5.—
Kreszlin Ivan	5.—
Bohnéc Ivan	7.—
Horvath Ivan sztarejsi	3.—
Vagner Martin	2.—
Klaiderman Stevan sztarejsi	2.—
Spiclin Ivan	2.—
Horvath Ivan	2.—
Cigan József	2.—
Klaiderman Martin	2.—
Szkleđar Mihal	2.—
	<hr/>
Vküp:	37.—

Z-Dolujebisztrice :

Vucskó Ivan	5.—
Kreszlin Stevan	5.—
Dorencséc Martin	2.—
Küzma Ivan	2.—
Sujszter Martin	2.—
Zvünszki farbođocsi szodali	6:50
	<hr/>
Vsze vküp:	720:50.—

3663:50 K.